

דו"ה לבוהר

להעלות הצעה אחת, ו-15 חבריכנסת מאותה סיעה... לא יכלו כלל להגיע לרשותהדיבור. אילו הייתי מרושע, הייתי קורא כאן: 'אותם 15 חבריגחליל גם אינם מופיעים לשיבות הכנסת' כי הנוכחות הממוצעת של סיעת גח"ל, בדיון רגיל, היא 3 או 4. אך התאפקתי, ותחת זאת קראתי: 'הפתרון הוא לקצץ את הזמן של מפא"י בהצעות לסדר-היום'.

העיקר: למנוע אופוזיציה

זהו, כמוכן, שורש הבעיה. כשמגיש ח"כ הצעה לסדר-היום, עונה עליה שר או סגן-שר, שהוא איש הקואליציה. כך שמובטחים 50% מן הזמן לקואליציה גם בדיון על הצעה של איש האופוזיציה.

בן-ציון מייזער

למעשה מובטח לאנשי הקואליציה הרבה יותר. כי בעוד שמגיש ההצעה מוגבל בזמנו לכדי עשר דקות, יכול השר לענות במשך חצי שעה, שעה או אפילו שעתיים, כאחת נפשו. לפי ההסדר החדש, שהוצע עליידי חרות עצמה, יכולה הקואליציה להגיש את מחצית ההצעות שיישמעו. גם על הצעות אלה עונה השר, שהוא איש הקואליציה. זאת אומרת: כדי לסתום לנו את הפה, נתנה חרות לקואליציה למעלה משלושה רבעים מכל הזמן המוקדש לדיון על הצעות.

אילו רצו בפתרון אמיתי, כפי שטענו, היו אנשי חרות תובעים להאריך פשוט את הזמן שמקדישה הכנסת להצעות-לסדר-היום, ובכך לתת די זמן לכולם. מליאת הכנסת יושבת רק שלוש ישיבות בשבוע — שלוש פעמים חצי יום. אפשר בנקל להוסיף ישיבה רביעית ואף חמישית. זה היה מוסיף עוד שני חצאי-ימים לאותם 20 ח"כים הנמצאים, במוצע, במליאה.

חרות לא הציעה זאת. ולא רק מפני שאין לה חשק לשבת יותר בישיבות — אלא בעיקר מפני שבעיית הזמן אינה אלא תירוץ שדוף. הבעייה האמיתית היא הצורך למנוע בעד אופוזיציה צעירה ורעננה יותר להאפיל על סיעה גדולה, היושבת על מקומה מזה שבע-עשרה שנה, והסובלת ממחלת הסתיידות-עורקים חמורה. זה נתברר, בהדרגה, בהמשך הגאום. בן-ציון מייזער, שהתרגו יותר ויותר נוכח קריאות הביניים שלי, פנה אלי והחל מדבר אלי בלבד. הוא תיאר בלהט רב כיצד להחמיר חרות —

בעבר — בעד הדמוקרטיה בכנסת.
בן-ציון מייזער: ... ניהלנו מערכה ממושכת, יום-יומית, עד כדי מה שאתה דואג לו — שיהיה עוצב ומשמעם בכנסת, אבל היה שמח בכנסת גם בלעדיו — כדי להבטיח את הזכות של כל סיעה, הקטנה ביותר. והמעניין הוא שסיעות כמו מק"י או אגו"י או פא"י מעולם לא התאוננו, ותמיד נהנו בזכות, ולא בחסד, מאותה מערכה שניהלנו.

אבנרי: אם כך, מה נשתנה עכשיו?
בן-ציון מייזער: ... בפרלמנט הישראלי יש סיעה בת 26 חברים, המייצגת 260 אלף בוחרים, מול סיעה המייצגת 14 אלף, או 10 אלפים בוחרים. זכותנו לייצג בוחרים אלה או לא, בדעות ובבעיות?

אבנרי: איש לא שולל זאת מכסו
בן-ציון מייזער: באים אנשים אלה ואומרים: אתם אנשי גח"ל עמדתם כל הזמן על זכות האופוזיציה. מה קרה לכם, איזה קנוניה עשיתם? אומר לכם: עמדנו על זכויות האופוזיציה מול רבים וגדולים, ונעמוד גם מול קטנים המנצלים לרעה זכות זו.

אבנרי: זהו בדיוק: במקום להילחם בחזקים, אתם נלחמים בחלשים!
בן-ציון מייזער: חברי-הכנסת אבנרי, אם אתה חושב שאני נלחם נגדך, אתה טועה. אין לי כל כוונות להילחם נגדך. כאשר שמעתי דבריך, שסותמים לך את הפה, אני רוצה לומר לך כי אני חבריכנסת כבר 17 שנה, ואתה הספקת לדבר בחודש אחד מה שאני הספקתי לדבר במשך שנים!

אתה אומר שסוגרים לך את הפה! במשך שבוע אחד הספקת, מעל במה זו, להיות המבשר של אותו עורך-דין של אל-פתח, ולשלוח ברכות לנאצר, פעמיים במשך שבוע אחד! סותמים לך את הפה? טענה זו, שסותמים לך את הפה, איננה חוצפה, אלא (באידיש) חוצפא! אם יסתמו לך את הפה, אלחם נגד זה.

אבנרי: אתה מוכן לתת לי דקה אחת מומנך כדי לענות לך?
בן-ציון מייזער: תקום ותאמר, אבל בקול רם!

אבנרי (בעמידה, מהמקום): חברי היושבת-ראש...

היו"ר דבורה נצר: חברי-הכנסת אבנרי, כבר אמרת מה שהיה לך לומר.
אבנרי: אני מבקש רשות להוסיף הסבר קצר.

היו"ר דבורה נצר: ביקשת רשות, היא לא ניתנת לך.

אין זמן לשתות תה

בן-ציון מייזער ידע, כמוכן, שלא תינתן לי הרשות לענוף — והזמנתו היתה תחבולה ריסורית בלבד. אך אם לא יכולתי לענות אז, אעשה זאת כאן. וזה ההסבר, בקיצור, במיסגרת דקה אחת:

אני נאלץ לדבר פעמים רבות בכנסת, כי אני הנוציג היחיד של סיעתי. בעוד שגח"ל יכולה לחקק את נאומיה בין 26 נאומים, חייב אני להביע לבדי את דעת תנועתי על כל העניינים.

אבל כל אלה הם נאומים על הצעות-חוק והצעות-תקציב הבאות מצד הממשלה. במיסגרת זו איני יכול לדבר על דברים אחרים. דווקא בשני המיקרים שהזכרת, הפסיק אותי היושב-ראש, בסענה שדברי אינם נוגעים לנושא הנדון.

לכן אין כל דמיון בין נאומים אלה ובין הזכות להגיש הצעות-לסדר-היום — המסגרת היחידה בה אנחנו יכולים לדבר על נושאים שאנחנו רוצים להעלותם מצינו. והרי בשביל זה נבחרנו.

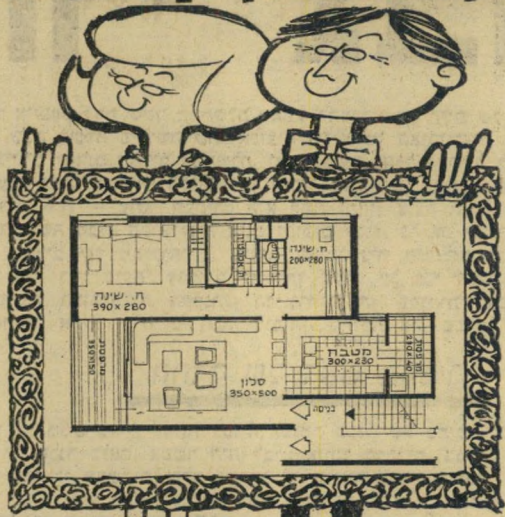
בכלל, בכל הוויכוח הזה בלטה נימה שהיא אופיינית לכנסת. כל הדוברים האמינו, כנראה, שזה תענוג עילאי לדבר — וכל המלחמה בכנסת היא על הזכות לדבר. לא להשמיע דעות מסוימות, לא לייצג עמדות מסוימות — אלא לדבר, פשוט כמשמעו. הרגו יצא עלינו מפני שאני מדבר יותר מאשר כל אחד מ-26 ח"כי גח"ל, או אחד מ-49 ח"כי המערך, ואלה מקופחים. אך מה יש ל-26 ח"כי חרות לדבר, חוץ מאשר לחזור איש על דברי רעהו — וכולם על דברי ח"כ מנחם בגין?

והרי איש מתבררי-הכנסת לא נבחר כדי "להתבטא", כדי להתמוגג לשמע קולו של עצמו, אלא כדי להילחם על דעות מסוימות. מאבקנו אינו על הזכות "לדבר" — המאבק הוא על זכותנו להשמיע את דעתנו על הנושאים המטרידים אותנו.

דומני שיש כאן אהבה יסודית. יתכן שהיא נובעת מן ההבדל הנפשי בין גוף ותק, שנוולד לפני 40 שנה, ושכבר אמר פעמים רבות כל מה שיש לו לומר — ובין גוף חדש, שיש לו תשובות חדשות לגמרי לבעיות החדשות של המציאות החדשה. רק כך אפשר להסביר את המשך דו-השיח:

בן-ציון מייזער: יש חוגים במדינה — עם כל הכבוד אתה ביניהם — אשר במשך שנים מורידים את כבודה של הכנסת ופוגעים בה. "מה עושים בכנסת?" הם שואלים, ומשיבים: בכנסת שותים תה ומדברים. קורה נס, וכאשר הם נכנסים לכנסת, אין להם זמן לשתות תה. הם רוצים לדבר כל הזמן. הרי יש גבול לכל העניין!

באנו, ראינו, קנינו!

לזוגות צעירים במרכז רמת-השרון

מול פונדק השרון, בבנין בן 3 קומות דירות בנות 2, 2% חדרים 66-74 מ"ר, גמר מעולה, גז מרכזי לבישול והימום מים, הכנה לטלפון חוץ, תריסי אלומיניום ופולסטיק. המחיר החל מ-23,850. ליי כולל 50% משכנתא בנקאית בדיבית של 8%.

מודרן הומס בע"מ ושותפות אלטמן הרצליה, רחוב העבודה 23, טלפון 934416

האגוד לקשרי ידידות קובה-ישראל. סניף תל-אביב

בבית הידידות, רח' דיזנגוף 128, בת"א, יתקיים ביום שני, 21 במרץ 1966, בשעה 20.00

ע ר ב ק ו ב ה

בהשתתפות נציג צירות קובה.

- דברים: (1) אלכסנדר ישראל
- (2) א. נוף
- (3) א. פיילר

יוקרנו סרטים קובניים. ♦ תוצג תערוכת תצלומים.

טכניכון

כיתות בוקר וערב לאנסטרנים

בגרות ומוקדמות

ב-17 למרץ נפתחים קורסים חדשים למועדי הבחינות יולי-נובמבר 1968

* בגרות — ערב * מוקדמות — ערב

פרטים והרשמה: מ'10 — בבוקר; מ'4 — 8 בערב

חיפה

רח' בלפור 5

מול הטכניון

תל-אביב

דרך פ'ת 44

מול בית הדר

בעיות ולבטים בחיי המין

מאת הר"ר מרדכי זידמן

הוצאת רשפים.

למכירה בחנויות הספרים הגדולות

ת"א, רח' הנדל 39, טל. 56980 ע"י רח' אלנבי